N.o 306. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk
Nieuws-Blad.

Dingsdag 24 December.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting van gisteren hebben de belgische afgevaardigden het oorlogsbudget voor het volgende jaar, overeenkomstig het voorstel van de centrale sectie, waarin door den minister van oorlog genoegen genomen werd, bijna zonder eenige discussie aangenomen. Alleen gaf de door den generaal *Evain* gesloten onderhandeling met den aannemer *Lauwers*, voor de levering van het brood, op de interpellatie van sommige leden, tot eene verklaring van den minister aanleiding, waarbij hij onder anderen zeide, dat de prijs van elk ration, die eerst op 15 centimes bepaald was, op 12½ centimes was gebragt, met welke verklaring de kamer genoegen scheen te nemen. — Thans liggen aan de beurt de budgetten van justitie en buitenlandsche zaken, waarvan de discussie op heden bepaald is.

— De belgische *Moniteur* van gisteren hield weder een groot aantal benoemingen tot ridders van de order van *Leopold*.

— Volgens den *Messager de Gand* heeft de directeur der brusselsche bank, de heer *Basse*, uit derzelver naam en waarschijnlijk van wege het bewind te Brussel afgezonden, aan de Gentsche fabriekanten de volgende voorstellen gedaan: Het geheele katoenfabriekwezen zou zich tot eene handel-associatie vormen, onder het bestuur eener commissie, uit een zeker getal leden zamengesteld; deze commissie zou belast wezen met het afzetten der gefabriceerde goederen, met den aankoop bij de fabriekanten, met de expeditie der goederen naar Java en andere vreemde gewesten, met de retouren, en met de verzorging van alles wat de handel-operatien betreft. De bank zou de noodige fondsen voor den aankoop verschaffen, en zich door den prijs der verkochte goederen dekken. — De *Messager* merkt aan, dat het uit dit voorstel niet blijkt, op welke wijze de bank, die de fondsen voorschiet, de Gentsche com- [illegible] eenige tijdelijke opbeuring aan de katoen-fabrieken kunnen bezorgen, deze, door de welbewezen onmogelijkheid van behoorlijken uitvoer, toch weldra, juist door deze schijnbare verlevendiging, in nog grooter moeijelijkheden zouden geraken; 't is dan ook zijne meening, dat de deputatie van de Gentsche fabrikanten eene stellige weigering op dit voorstel naar Brussel is gaan overbrengen.

Er wordt van eene tweede petitie van de Gentsche werklieden aan de belgische kamer van afgevaardigden gesproken, welke niet minder onderteekeningen dan de eerste zou tellen. De *Messager de Gand* acht het niet onwaarschijnlijk, dat er nog meerdere komen.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: Belg. 94¾; Braz. 67; Sp. Perpet. 62¼, 61¼, ⅝; 3 pCt. 40½; Uitgest. 13⅝, ⅝; Sicil. 91; Rom. L. 91¾.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den December.

Van Bordeaux schrijft men van den 16den dezer:

„Men weet thans, dat de heer *de Zea Bermudez* zich den 11den dezer nog aan het hoofd van het bestuur bevond. De hertog *de San Fernando* heeft geweigerd die betrekking te aanvaarden, doch schijnt volkomen het vertrouwen der koningin te genieten, en in alle belangrijke zaken door haar te worden geraadpleegd. Men verzekert dat het voorstel, om de leening der cortes onmiddellijk te erkennen, tegen het gevoelen van den heer *de Burgos* aan, is verworpen. Deze minister meende, dat die erkenning het openbaar krediet, dat zoo laag is gezonken, eenigzins zoude opheffen.”

„Brieven van Bayonne van den 15den dezer vermelden, dat men bij het Spaansche gouvernement slechts zeer ongaarne den kolonel *Jaureguy*, *El Pastor*, onder de militaire bevelhebbers had geplaatst gezien; reeds heeft men tweemalen aan den generaal *Castagnon* geschreven, dat men hem naar Leon zoude verplaatsen.

„Volgens eenen brief van een der adjudanten van den generaal *Harispe*, zouden de insurgenten in het koningrijk Valencia van alle zijden zijn ingesloten. Intusschen moet don *Carlos*, in drie kleine steden dier provincie, tot koning zijn ingeroepen, en, men verzekert van eenen anderen kant, dat de generaal *Sarsfield*, zeer te onvreden dat men hem van het opperbevel heeft beroofd, tot de partij van don *Carlos* was overgegaan. Dit laatste vooral dient nader bevestigd te worden, ofschoon het opmerkelijk is, dat *Sarsfield*, die reeds den 28 November vervangen werd, nog niet te Pampeluna is aangekomen.

„Men zegt voorts dat de insurgenten, in het koningrijk Valencia, niet minder dan 1700 man, goed gewapende infanterie en 200 paarden sterk zijn.”

— Ook hier heeft zich het gerucht verspreid, dat de generaal *Sarsfield* zich ten voordeele van don *Carlos* heeft verklaard; daarenboven verhaalde men, ter beurze, dat het fort Morilla, in het koningrijk Valencia, de voorname wijkplaats der insurgenten, door de troepen der koningin, hoezeer met groot verlies, onder anderen met dat van hunnen aanvoerder, is genomen.

— De onderhandelingen van het Pruissisch gouvernement over het Duitsche tolstelsel, hebben sints lang het Fransch bestuur bekommering gegeven. Thans meent men, dat het Pruissisch kabinet ook bij Belgie en Zwitserland aanzoek heeft gedaan, om tot hetzelve tolstelsel toe te treden, en dat het Belgisch ministerie dien ten gevolge zeer ernstig zoude verklaard hebben, dat men zich genoodzaakt zoude zien aan dit aanzoek gehoor te geven, indien de Fransche wetgeving mogt goedvinden, het thans bestaand verbod-stelsel te handhaven.

— In de geneeskundige scholen zijn voor een paar dagen eenige ongeregeldheden voorgevallen, en dien ten gevolge een tiental studenten in hechtenis genomen. Over het geheel blijft de politie zeer waakzaam, en worden alle voorzorgen tegen de aanstaande plegtigheid der opening van de wetgevende kamers genomen.

De maarschalk *Moncey* is in de plaats van den overledenen maarschalk *Jourdan* tot gouverneur der invaliden benoemd.

— Heden (19 *December*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 103,85; op tijd 104; 3 pCt. kont. 74,95; op tijd 75,10; Nap. rent. kont. 91,10; op tijd 91,15; Sp. perpet. kont. 68⅝; op tijd 69; 3 pCt. kont. 41; op tijd 41⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten December.

Uit Utrecht wordt omtrent den stand der rivieren in die provincie gemeld, dat de Vecht en de Rijn in jaren tijds, zoo lang men zich [illegible] eene hoogte als sedert verscheidene dagen niet gestaan hebben; daar dezelve echter goed bedijkt zijn heeft men voor als nog geen gevaar te vreezen. Intusschen staan de meeste buitenwaarden onder water, hetgeen bij langen duur voor het hooi- en grasland zeer nadeelig zoude worden. Met den IJsel is het erger gesteld. Deze is bij menschengeheugen zoo hoog niet geweest. Tot IJsselstein kan zulks minder kwaad, als zijnde de rivier tot daar door goede dijken besloten, maar aldaar verlaat de dijk den IJselkant en begeeft zich meer landwaarts naar Montfoort. Te IJsselstein en Montfoort staan de meeste kelders onder water. Het bouwland aan den IJsel ter hoogte van Montfoort staat grootendeels blank, hetgeen zeer veel nadeel veroorzaakt aan de akkers met winterkoren bezaaid, dat reeds uitbotte en nu onder het water verstikt. De sluis te Montfoort, welke de IJsel van de vaart scheidt, hield den 20sten nog maar 14 duimen en het water was nog wassende; indien er dus geene spoedige verandering komt zou het IJselwater ook Lopikerwaard en Lijsschoten enz. onderzetten, en zich te Woerden met den Rijn vereenigen. — Tusschen Montfoort en Oudewater, alwaar de IJsel weder geregeld tusschen dijken ingesloten is, heeft dezelve aan het gehucht de *Pleit*, den 19den, over den dijk in den polder gestroomd, doch de dijk is *niet*, zoo als men verspreid heeft, doorgebroken. Ook het vloedwater is buitengewoon hoog in die streken. Van de Meern over Montfoort en Oudewater tot Haastrecht, is alles wat men aan de linkerzijde van den IJseldijk ziet, eene bare zee gelijk, en waar nog kort geleden eene menigte schoon rundvee graasde, huizen nu ontelbare scharen ganzen, eenden, wilde zwanen, enz.

Volgens de berigten uit Arnhem en Nijmegen van den 20sten, waren de rivieren voor die steden toen een weinig vallende.

— Laatstleden zaturdag heeft het 1ste bataillon der 14de afdeeling, van deszelfs kantonnementsplaats Oss, den marsch naar Maastricht aangenomen. Het tweede bataillon zal eenige dagen later insgelijks derwaarts op weg gaan. — Door Nijmegen is ll. vrijdag gepasseerd eene kompagnie van het marsch-bataillon, komende van Maastricht en gaande naar Harderwijk.

— Naar wij vernemen, zal de intrekking der uitreiking van [illegible] vivres, waarvan wij en andere dagbladen melding [illegible] als met primo januarij aanstaande te zullen [illegible] de troepen in de vestingen worden toegepast, [illegible]

dezer berigten, het leger te velde, zoo als te verwachten was, de veld-vivres behouden. Gelijktijdig hebben wij vernomen, dat de vermoedelijke nieuwe organisatie van het leger nog zoo spoedig niet zal plaats hebben.

— Zr. M. fregat van oorlog *Palembang*, kapitein *Zwaanshals* is den 14den September, na eene reis van 10 dagen, uit Texel te Tereniffe aangekomen, van waar hetzelve de reis naar Batavia zou voortzetten. Alles was wel aan boord.

— Aan de orde waren bij de belgische afgevaardigden ll. zaturdag het rapport en de discussien betreffende de tijdelijke uitgaven voor het oorlogs-departement, ten behoeve der korpsen niet tot het staand leger behoorende, voor de vier eerste maanden van 1834. De commissie, met het onderzoek belast had voorgesteld de tafelgelden voor de hoofdofficieren in te trekken en alzoo in plaats van 900,000 fr. slechts 822,000 toe te staan, waartegen de generaal *Evain* zich echter verzette. De heer *Gendebien* deed het voorstel om het bestuur een crediet van 73,000 fr. voor de poolsche vlugtelingen te openen; daar men echter begreep dat dit voorstel eerst diende onderzocht te worden, werd op voorstel des ministers van oorlog goedgevonden, dat deze middelerwijl tot het eind van Januarij aan de Polen voorloopigen onderstand uit het fonds van onvoorziene uitgaven zou verschaffen. De kamer ging daarop ter definitieve stemming over, over het geheel van het oorlogs-budget; hetzelve werd door de aanwezende leden eenparig aangenomen. De discussie over de budgetten van justitie en buitenlandsche zaken zijn nu op maandag bepaald.

Overigens behelzen de belgische berigten van gisteren niets van aanbelang. Ter Antwerpsche beurs waren zaturdag genoteerd: Belg. 95; Braz. 67; Sp. perpet. 62,61⅛, 3 pCt. 40; Uitgestelde 13⅞; Sicil. 91; Rom. L. 91¼.

Eene allerzonderlingste houding nemen thans de fransche liberale bladen tegen de Duitsche dagbladen aan; terwijl hunne wijze van critiek daarbij in het oog loopend hun leedwezen verraadt, dat zij, als Fransche natie, de voormalige keizerlijke censuur over die geschriften niet meer kunnen uitoefenen. »Het is ergerlijk – zegt de *Messager des Chambres* – om te zien, hoe de hoogduitsche periodieke dagbladen thans over Frankrijk denken, en hoe zij er mede omspringen willen; en waarom zijn de tijden voorbij, dat de ijzeren vuist van eenen *Napoleon* hen eerbied voor Frankrijk inboezemde; tijden toen zij Frankrijk vleiden en streelden!" Ziedaar dan het geheim hunner vertoogen over de vrijheid der drukpers, die hun zoo aan het harte gaat en die zij voor Duitschland ook schenen te verlangen. Maar welke vrijheid? die des overweldigers voor de vreemden, en geheel onbeperkt voor Frankrijk alleen! Ziedaar het grondbeginsel van de zoo geprezene Julij-omwenteling; teugellooze vrijheid naar binnen, overheersching naar buiten! Intusschen houden wij deze vertoogen bijzonder geschikt, om veler oogen te openen, en in dat opzigt kunnen zij heerlijke vruchten dragen.

De engelsche *Standaard*, in een zijner jongste nommers over de Portugesche zaken sprekende, beveelt aan de bewonderaars van dom *Pedro* ter lectuur een uittreksel eens briefs aan, waarin, na het vermelden van de despotische handelwijze des keizers, het volgende wordt bijgevoegd: »» Het gevolg daarvan is geweest dat het gouvernement van dom *Pedro* meer bezorgdheid dan dat van dom *Miguel* baart: de meeste constitutionelen zelven verklaren zich tegen hem, en ongeveer 20,000 inwoners hebben de hoofdstad verlaten, om zich aan zijn geweld te onttrekken. De agenten van het bewind, van den eersten tot den laatsten, maken zich aan de laagste omkoopbaarheid schuldig. De vrijwilligers zijn geheel moedeloos en de geregelde troepen schijnen slecht in staat om iets uit te rigten."" — » Deze opmerkelijke zinsnede" – laat de *Standaard* hier op volgen, – » is zeker in een Miguelistisch blad geplaatst? O neen, zij is aldus letterlijk in den *Times* te vinden."

's GRAVENHAGE, den 21sten December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ontvangen twee boodschappen van de Eerste Kamer, houdende kennisgeving; dat zij zich vereenigd heeft met het ontwerp van wet betrekkelijk de woelingen, en te gelijk met die tot beschikbaarstelling der gelden, door den buitengewonen oorlogstoestand gevorderd.

De commissie tot de petitien heeft, bij monde der heeren *Hooft* en *Druijvestein*, eenige verslagen uitgebragt op ingediende verzoekschriften betrekkelijk de brandstoffen, en zijn dezelve ter griffie nedergelegd.

Is ontvangen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, ter vervanging van dat, hetwelk laatstelijk door de kamer was afgewezen, en strekte om eenigzins te gemoet te komen aan het te kort, dat sints 1 November 1830 in 's rijks kas mogt zijn ontstaan. Ter voorziening van de behoeften van de schatkist wordt voorgesteld, dat er een kapitaal in het tweede grootboek van nationale werkelijke schuld zal kunnen worden ingeschreven, en wel ten beloope van *f* 6,340,000. — Verzending aan de afdeelingen.

Vervolgens zijn de beraadslagingen gehouden over de ontwerpen van wet houdende accijnsen op turf en steenkolen, en voerden daarover het woord de heeren: Hooft, de Bordes, Knipherst, Hinlopen, Quintus, Gockinga, van der Gronden, van Dam van Isselt, Repelaer, Boddaert, Frets, van Swinderen, Op den Hooff, Bijleveld, van Sijtzama, Beelaerts, van Asch van Wijck en Luyben.

De voorstanders der wet verklaarden dat deze ontwerpen, tot drie malen toe gewijzigd, eindelijk hunne goedkeuring konden wegdragen, ten gevolge van de merkbare verbeteringen, die dezelve hadden ondergaan; dat wel is waar de wetten nog vele gebreken bevatteden, of ten minste tot vele ophelderingen en inlichtingen aanleiding konden geven, maar dat men meende thans een offer te moeten brengen van zijn bijzonder gevoelen, ten behoeve van 's rijks kasse; dat de schatkist toch, het was ontwijfelbaar, ondersteuning behoefde; dat men der Regering moest dank weten voor de gedane bewilligingen in het verlangen der leden; dat de staatsuitgaven moesten worden gedekt, indien men de te korten niet wilde doen toenemen; dat wel is waar er nog altijd bezwaren tegen de invoering van deze nieuwe accijnsen bestonden, maar dat gelijke bedenkingen tegen alle belastings-wetten konden worden bijgebragt; dat het ontegenzeggelijk ware dat de turf en steenkolen geschikte voorwerpen van belasting waren, en dat men eindelijk nog op het bekomen van eenige inlichtingen en ophelderingen aandrong, opdat de wetten tot geene verkeerde uitlegging aanleiding zouden geven.

De tegenstanders der wet meenden, dat de brandstoffen, eene der eerste behoeften van de mindere klasse, ongeschikt waren om te worden bezwaard; dat men bij de voordragten of te min de steenkolen, een buitenlandsch voortbrengsel, of te veel een binnenlandsch voortbrengsel, den turf, had belast; dat er groote onevenredigheid tusschen het belasten dier beide producten bestond; dat men de onderscheidene turfsoorten niet behoorlijk had onderscheiden; dat de turf-accijns te veel aan surveillance en perceptie zoude vorderen; dat er niet bepaald was wat de gemeente-besturen op die voorwerpen zouden mogen heffen; en eindelijk dat de vrijdommen niet behoorlijk waren verzekerd.

Z. E. de Minister van Financien heeft het doel, de strekking en de werking der wet doen zien en verdedigd, gemeend dat de veenderijen daarvoor geen groot nadeel zouden lijden, meent dat de wet op eenen vrijgerigen toon is opgesteld; dat het nationaal product genoegzaam daarbij wordt beschermd; en verklaart dat betrekkelijk de gevraagde afschrijving van het inkomend regt, welke men gevorderd heeft, Z. Exc. kon te kennen geven, dat het een onderwerp van de overwegingen der Regering uitmaakte, wat daaromtrent in 't vervolg kon worden gedaan; dat de staatkunde hem echter verbood, te dezen aanzien breedvoeriger te zijn; dat hij intusschen met genoegen kon mededeelen, dat sints eenigen tijd de steenkolen van buiten 's lands meer door schepen onder nationale vlag werden aangevoerd, en dit niet alleen van die van de Roer, maar ook uit Engeland, plaats had, en dat men derhalve zorgen zou dat deze tak van Nederlandschen handel geen nadeel lijde. Ten slotte zeide de Minister, dat hij wenschte dat men zou overwegen het voortdurend streven van de Regering, om de verschillende meeningen over dit onderwerp na te gaan en tot eenheid te brengen, en dat Z. Exc. hoopte dat, bij de stemming, der Regerings handelingen ten deze met eenen goeden uitslag mogten worden bekroond; kunnende Z. Exc. nog de verzekering geven, dat het stelsel van belastingen door deze beide accijns-wetten als voltooid mag worden beschouwd.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp, houdende een accijns op den turf, aangenomen, met eene meerderheid van 37 tegen 11 stemmen en zal aan de Eerste Kamer worden gezonden.

Tegen hebben gestemd de heeren: Quintus, Luyben, Sandberg, van Dam van Isselt, Byleveld, van Swinderen, Rengers, Gockinga, van Sytzama, Lemker, Cats, de la Court en Fockema.

Over het ontwerp van wet omtrent de steenkolen, dragt de heer *de Bordes* nog nader zijne bedenkingen voor; waarna hetzelve in omvrage gebragt wordt en almede *aangenomen*, met eene meerderheid van 41 tegen 9 stemmen. Ook dit ontwerp zal aan de Eerste Kamer worden gezonden.

Tegen hebben gestemd de heeren: Luyben, Sandberg, de Bordes, van Dam van Isselt, Byleveld, van Meeuwen, van Sytzama, Lemker en Fockema.

De zitting wordt daarna gescheiden tot aanstaanden maandag, des morgens ten 11 ure, om te beraadslagen over het ontwerp betrekkelijk de land-militie.

Betrekkelijk dat ontwerp, is door de Regering in hare antwoorden aan de afdeelingen te kennen gegeven, dat het niet onbillijk is om aan de mobiele schutterijen en de erkende vrijwillige korpsen niet *alle* de vrijstellingen te verleenen, welk aan de dienst bij de zee- of landmagt en bij de nationale militie zijn toegekend: de eersten toch hebben dit boven de laatste voor, dat zij minder lang in dienst zullen zijn dan de andere; dat vele hunner bij voorkeur aan de miliciens, immers voor die der loopende ligtingen, in het genot zijn van onbepaald verlof, en, bij eene uitbreiding daarvan, zulks ook weder bij voorkeur aan hen zal worden toegestaan; dat zij het genot hebben van de toerekening van dienst, waarvan zoo even gevraagd is; dat de plaatsvervanging voor de schutterijen minder bezwarend is dan voor de militie, omdat zij geene overeenkomsten voor ten minste vijf jaren behoeven te sluiten.

In antwoord op andere gemaakte bedenkingen, is door de Regering geantwoord, dat zij gaarne voeldoet:

1°. Aan het verlangen der 2de afdeeling, door de mededeeling, dat de daadwerkelijke resultaten, welke de behandeling der belgische kwestie, sedert de laatste openingen door den Minister van buitenlandsche zaken aan de Staten-Generaal gegeven, heeft opgeleverd, zijn: de militaire conventie van Zonhoven, waardoor de verwisseling van het garnizoen van Maastricht verzekerd is, en de door den Koning gevraagde toestemming aan de agnaten van Hoogstdeszelfs huis en aan den Duitschen bond, betrekkelijk de in overweging zijnde territoriale schikkingen omtrent het Groot-Hertogdom Luxemburg, welke aanvraag aan beiden in de helft der laatstvoorgaande maand November gedaan is.

2°. Aan de bedenkingen van andere afdeelingen, omtrent de vermeerdering van het leger en het bezwaar voor de miliciens van vroegere jaren om in dienst te blijven, te gelijk met die van 1834, door de verklaring, dat het des Konings voornemen is, om het onbepaald verlof voor de miliciens van 1826, 1827 en 1828, hetwelk reeds aan veel meer dan de helft der van die klassen in dienst zijnde is toegestaan, nog over een grooter getal uit te breiden, en om aan allen het genot daarvan te geven en zelfs die van 1829 en zoo veel mogelijk is in te laten deelen, zoodra de miliciens van 1834 in werkelijke dienst zullen worden gesteld.

(Van den 22sten.)

Ten gevolge van eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, van 29 November 1833, n°. 89, zijn, ten

gevolge van de, bij koninklijk rescript van den 21sten November ll., n°. 55, op het Departement van Binnenlandsche Zaken daartoe verstrekte magtiging, de plaatselijke besturen onder anderen, in naam van Z. M., aangeschreven, om tot het oprigten van *brood-*, *beschuit-* en *koekbakkerijen*, in woningen, onmiddellijk grenzende aan *koren-* of *moutmolens*, voortaan geene vergunning te verleenen, als zijnde zulks strijdig met den geest van het bepaalde bij de 6de zinsnede van art. 50 der wet van 29 Maart ll. (Staatsblad n°. 5).

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal morgen vergaderen om te beraadslagen over het ontwerp van wet betrekkelijk de nationale militie voor 1834. Dingsdag zullen waarschijnlijk gehouden worden de discussien over de voordragt van wet betrekkelijk de grondbelasting. In den loop van deze week verwacht men ook die over de nieuw ingekomene wet tot aanvulling van het te kort in 's rijks schatkist. Daarna zullen de werkzaamheden eenigen tijd worden geschorst; sommigen spreken tot Maart, anderen tot Mei, wanneer de financiele voordragten, waarvan de minister de aanbieding heeft toegezegd, zullen worden te gemoet gezien.

— De gisteren aangenomen voordragt betrekkelijk den accijns op den turf bepaalt, dat van den turf, die dit koningrijk zal worden ingevoerd, een accijns zal worden geheven, welke zal bedragen twintig centen van den spon- of baggerturf en tien centen van den gestoken of gegraven turf, gerekend voor de ton: meerdere of mindere hoeveelheid naar evenredigheid. Deze accijns is verschuldigd dadelijk bij den invoer, en zal in gereeden gelde moeten worden voldaan op hetzelfde tijdstip en te zelfden kantore als het inkomend regt, in de gevallen dat hetzelve van dien turf moet worden betaald. De binnenlandsche turf wordt gerangschikt in twee soorten: Tot de eerste soort behoort al de turf uit de lage veenen, en tot de tweede soort al de turf uit de hooge veenen. Door laag veen wordt verstaan al het veen waarvan de ondergrond beneden den gewonen of gemiddelden zomer-waterstand is gelegen. Door hoog veen wordt verstaan al het veen, waarvan de ondergrond gelijk met, - of boven den gewonen of gemiddelden zomer-waterstand is gelegen, en waarvan het grondwater kan worden afgetapt in de belendende rivieren of kanalen. In betrekking tot den accijns op gemelden turf, wordt elke soort verdeeld in de navolgende klassen:

Eerste soort.

Eerste klasse, de spon-, bagger- of baggelaar-turf.

Tweede klasse, de slag, of mengturf, die niet door kneden of treden tot spon-, bagger- of baggelaar-turf gemaakt wordt.

Derde klasse, de steekturf, die uit de droogmakerijen en andere lage veengronden en voorafgaande droogmaking, af- of uitgestoken, af- of uitgegraven, en niet tot bagger gemaakt of bereid wordt.

Tweede soort.

Eerste klasse, de spon-, bagger- of baggelaar-turf.

Tweede klasse, de slag, of mengturf, die niet door kneden of treden tot spon-, bagger- of baggelaar-turf gemaakt wordt.

Derde klasse, de zwarte en graauwe steekturf, die van de hooge veenen, of andere veengronden, zonder voorafgaande droogmaking, af- of uitgestoken, af- of uitgegraven wordt. Kluiten, niet tot turf gemaakt of bereid, hetzij in lage, hetzij in hooge veen, onregelmatig uitgegraven of gestoken, worden met de derde klasse tweede soort, gelijk gesteld. De accijns zal bedragen per ton: van den turf van de eerste soort: eerste klasse 10 centen; tweede, 6 centen; derde, 4 centen; van den turf van de tweede soort, eerste klasse, 6 centen; tweede klasse, 4 centen; derde klasse, 2 centen. Voor zoo verre ten behoeve der plaatselijke kasse van eenige stad of gemeentelasten op den turf zouden moeten worden geheven, zal de heffing daarvan door Z. M., ten zij uithoofde van bijzondere omstandigheden, niet worden ingewilligd, dan met toepassing van dezelfde rangschikking in soorten en klassen en verhouding van de belasting tot dezelve onderling, welke hierboven voor den rijksaccijns is vastgesteld.

— De voordragt van wet op de steenkolen houdt in, dat de accijns op de steenkolen bedragen zal als volgt: op schalkolen van elke duizend ponden vijf gulden; op grove maatkolen van elke mudde vijf en dertig centen; op kolengruis van elke mudde zes en twintig centen; en, op cintels of cinders van elke mudde twintig centen. Meerdere of mindere hoeveelheid dan de bovenstaande, zal naar evenredigheid worden belast. De accijns zal dadelijk bij den invoer, boven en behalve het inkomend regt, voor zoo veel hetzelve geheven moet worden, zijn verschuldigd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten December.

De ministeriele dagbladen vermelden: » Volgens de depeche heden uit Spanje ontvangen, is het den gouverneur van Tortosa op den 11den dezer gelukt, het kasteel van Morella, na een kort bombardement te vermeesteren. De insurgenten hebben zich in alle rigtingen door de vlugt gered. Op denzelfden dag werd eene vrij aanzienlijke bende opstandelingen die uit Valencia in Arargon wilde doordringen, te Alcaniz geheel verslagen."

Brieven uit Madrid van den 12den, en uit Barcelona en Pampeluna van den 14den, vermelden, dat de volmaaktste rust in die steden en in de omliggende districten bleef heerschen.

Van Bayonne schrijft men van den 15den dezer, dat de stad Irun den vorigen avond, nadat de burgerlijke autoriteiten naar Behobia de wijk hadden genomen, door eene bende karlisten, ongeveer 40 man sterk, werd bezet, die echter, nadat men hen eenige levensmiddelen had opgedischt, zich nog denzelfden nacht verwijderden.

De laatst ontvangene dagbladen van Madrid van den 6den dezer leveren onderscheidene zeer uiteenloopende berigten omtrent het verblijf van den *Carlos*, en de voorvallen waartoe zijne tegenwoordigheid op de portugesche grenzen aanleiding gaf. De generaals *Rodil* en *Morillo*, die te Zamora en Orense hun hoofdkwartier hadden, vernomen hebbende, dat Don *Carlos* te Miranda de Duero was aangekomen, zijn de grenzen genaderd en hebben zijne beweging naar Braganza en Chaves gevolgd, zonder dat het echter blijkt, zoo als vroeger werd gemeld, dat zij het portugeesch grondgebied hebben geschonden.

Volgens een der genoemde dagbladen zouden omtrent 1200 miguellisten uit de omstreken van Oporto, op spaansch grondgebied, te Tuij, eene schuilplaats hebben gevraagd, en daardoor den militairen bevelhebber dier stad, die niet meer dan 400 man ter zijner beschikking had, in groote verlegenheid hebben gebragt.

Overigens worden steeds alle voorzorgen genomen, om Don *Carlos* te weren; de kusten van Asturien en Biscaije worden door eenige oorlogschepen bewaakt.

Het officieel dagblad van den 9den dezer bevat een dekreet, waarbij Don *Carlos* van alle zijne openbare bedieningen en militaire of civiele waardigheden vervallen wordt verklaard.

— Men wil dat graaf *Pozzo di Borgo* zoo aan den minister van buitenlandsche zaken, als aan den engelschen gezant eenige explicatien heeft gevraagd ten aanzien der buitengewone magtsontwikkeling in de Middellandsche Zee voorgenomen, doch niet anders ten antwoord heeft bekomen, dan dat men zoo als gewoonlijk eenige schepen behoefde om de onderscheidene kaders af te lossen.

Ook in de haven van Cherbourg is onlangs last gegeven het linieschip *de Jupiter* en eenige kleinere vaartuigen zoodra mogelijk in gereedheid te brengen.

Van Toulon schrijft men van den 14den, dat de expeditie naar Constantine ongetwijfeld in de aanstaande lente voortgang zal hebben; dat men echter terug is gekomen van het plan, om in twee afdeelingen de operatien van Bona en Bugia te beginnen, maar vooraf zich van de haven van Collo tusschen beide gelegen, wil meester maken, om daar de geheele magt aan wal te zetten. Op eenen korten afstand van die haven moet zich een oude Romeinsche militaire weg bevinden, die naar Constantine geleidt, en dus voor transport van geschut en andere benoodigdheden, de beste gelegenheid geeft. De geheele expeditie zal uit 20,000 man landtroepen bestaan.

— Bij het hof van assises, dat zich nog steeds met de zaak der Maatschappij der regten van den mensch bezig houdt, ziet men dagelijks de ergerlijkste tooneelen. Beschuldigden, verdedigers en getuigen wedijveren niet alleen in voor de maatschappij verderfelijke beginselen, maar veel meer nog in onbeschaamde en verachtelijke uitdrukkingen, vooral ten aanzien der regterlijke ambtenaren, die geroepen zijn over hunne misdrijven te oordeelen. Een der getuigen dreef gisteren de onwelvoegelijkheid zoo ver, dat hij den ambtenaar van het publik ministerie met onverbloemde woorden voor een leugenaar uitmaakte, doch zal over deze onvoorzigtigheid, gedurende eene driejarige gevangenisstraf, die hem dadelijk werd opgelegd, kunnen nadenken.

— Heden (20 *December*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 103,75; op tijd 103,85, 3 pCt. kont. 74,65; op tijd 74,80; Nap. renten kont. 90,75; op tijd 90,95; Sp. gefpat. kont. en op tijd 68⅝; 3 pCt. kont. en op tijd 40⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den December.

— De legatieraad der Nederlandsche ambassade bij de Duitsche bondsvergadering en zaakgelastigde van Nederland bij de vrije stad Frankfort, de heer *von Scherff* heeft zich naar Weenen begeven, ten einde den Nederlandschen gevolmagtigde, baron *Verstolk van Soelen*, bij de aanstaande conferentie van ministers aldaar te adsisteren.

— De graaf *Louis de Pourtales*, voorzitter van den staatsraad des vorstendoms Neufchatel, is den 18 dezer te Berlijn aangekomen.

— Uit Petersburg wordt van den 17den dezer gemeld, dat de buitengewone gezant van den Sultan *Musthir Achmed* pacha, van een talrijke gevolg, vergezeld in die hoofdstad was aangekomen.

— In den nacht van 30 November op 1 December heeft de ijsgang op de Newa een aanvang genomen en werden de schipbruggen tegen den oever gedreven. Tot den avond van 2 December, heeft men echter door middel van booten de gemeenschap met den overkant onderhouden; sedert is zij geheel gestremd, of liever men ging den 5den bereids van beide oevers op het ijs der rivier.

— In het begin dezer maand is te Rome een schip aangekomen beladen met goederen van don *Carlos*. Dit heeft aldaar eenig opzien gebaard; doch men wist niet regt, of die goederen reeds tijdens het leven van koning *Ferdinand* waren ingescheept, dan wel later.

— Te Weenen waren den 11den dezer genoteerd: de 5 pCt. Metall. 94$\frac{13}{16}$; 4 pCt. 84⅞; Bankactien 1222.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten December.

Een der stoomvaartuigen uit den dienst van dom *Pedro* ontslagen, heeft te Cork berigten uit Lissabon tot den 8sten dezer overgebragt. In de nabijheid der hoofdstad schijnen de beide legers

geheel werkeloos te zijn, en aller aandacht gevestigd op den nog onzekeren uitslag der zending van den kolonel *Hare* naar het hoofdkwartier van dom *Miguel*. De beide eerste malen, dat deze onderhandelaar zich bij de vijandelijke voorposten heeft aangemeld, werd hij zeer onheusch bejegend, en verkreeg slechts met moeite een onderhoud met den tegenwoordigen opperbevelhebber, den generaal *Macdonald*, die hem echter niet de geringste hoop gaf in zijne zending te zullen slagen. Daarop te Lissabon een nader gesprek met den Britschen gezant, lord *William Russell*, gehad hebbende, is hij intusschen op nieuw naar Santarem vertokken, en men zag nu angstvallig zijne terugkomst te gemoet. De toestand der hoofdstad wordt overigens in deze berigten niet ongunstig afgeschilderd, doch in het leger was het minder voordeelig gesteld, daar men aan vele behoeften gebrek begon te krijgen, en de ontevredenheid vooral der vreemde troepen dagelijks zag toenemen. St. Ubes hield men thans voor zoodanig versterkt; dat de geheele magt van dom *Miguel* niet in staat zoude zijn iets tegen deze plaats te ondernemen. In de Algarven daarentegen scheen het gezag van dezen vorst geheel hersteld, want ook Lagos, dat door 3000 man werd ingesloten, zoude eerstdaags genoodzaakt zijn zich aan hem over te geven.

— Volgens eenen brief van Gibraltar van den 4den dezer, waren aldaar aangekomen, de maarschalk *Bourmont*, de generaals *Clouet*, *Laroche Jacquelin* en een veertigtal Fransche officieren, die alle het leger van dom *Miguel* hadden verlaten.

— Ter beurse van gisteren waren genoteerd: de 3 pCt. gecons. 88 7/8, de Holl. werk schuld, 2½ pCt 50; 5 pCt. 94.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 24sten December.*

Nederlanden. pCt.	hoogste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Werkel. schuld 2½	49 5/8	49 11/16	49 9/16
Dito dito 5	94	94 1/16	94à 1/8
Uitgestelde dito . .	1 23/32		
Kansbill. dito. . . .	22 1/8		22 1/8
Amort. Syndic. . 4½	88 3/8	88 1/2	88 1/2
Dito dito . . 3½	71 3/8	71 1/2	
Schatkistbiljett. . 6	102 1/2		
Oorlogslasten. . . 5	100 1/4		
Leening 1831. . . 6			
Handel-Maats. . 4½	97 3/4		
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3	75		
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	61 3/4	62 1/8	62 1/16
Dito *f* 1000 . . . 3	40 1/4		40 3/8
Uitges. 3 pc. Sch. 5	13 3/8		13 7/16
Cert. Bons. Lond. 5	17 3/8		
NAPELS.			
Certificat. *L & B* 5			
Dito *Falc. & C.* 5	85 3/4		
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798/1816 . 5	101 3/4	101 1/2	
Dito dito 1828/1829 . 5	101 3/4		

pCt.	hoogste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Cert. dito 1831/1833 . 5	92 7/8	93	92 15/16
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6			
Certificat. dito. . 6			
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300.	112 1/4		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50. . .			
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100. . .			
Dito dito » 250. 4			
Metalliek 5	93 1/8		
Dito Lond. gen. 5	93		
Dito. 2½			
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dit. 2½			
VVeen. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild*. 5			
GRIEKSCHE.			
Dito te London. 5			

Ter Effecten-Societeit van gisteren (22 *December*) te Amsterdam was de handel in Hollandsche fondsen van geen groot belang; in vreemde ging alleen in Perpetuelen een weinig om. Zie hier den loop der prijzen. Integr. 2½ pCt. 49 5/8, 11/16, 5/8, 3/4; 5 pCt 94 1/16, 94 1/16; Syndikaat 4½ pCt. 88 3/8, 1/2, 3/8, 1/2, 3/8; Kansbilletten *f* 22 1/8, 3/16, 1/8, 3/16, 1/8 Perpet. 5 pCt. 61 7/8, 62, 62 1/8, 62, 61 7/8, 62; 3 pCt. 40 1/4, 3/8, 1/4, 40.

*** Heden beviel van eene welgeschapene *DOCHTER*, de Hooggeboren Vrouwe Gravin VAN LIMBURG STIRUM, geb. THIBAUT D'AARTRYKE.

BREDA, den 19. December 1833.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, Vrouwe J. R. DRIJFHOUT VAN HOOFF, geb. ELEMANS.

AMERSFOORT, den 20. December 1833.

*** J. H. VAN DEN HOUDT, Mr. Horlogiemaker, te *Waalwijk*, verlangt terstond een KNECHT, als Horlogiemaker, van de R. Katholijke Godsdienst; iemand hiertoe genegen, adresseré zich bij bovengenoemden, te *Waalwijk*, in *Noord-Braband*.

Openbare Veiling der

IJZER-FABRIEK TE KEPPEL,

aan den *Ouden-IJssel*, tusschen de steden *Doetinchem* en *Doesborgh*, met Woningen, Magazijnen, Gebouwen, Werkplaatsen, Gereedschappen, Modellen en wat verder daartoe behoort, zullende gehouden worden ten overstaan van den Heer Vrederegter des kantons *Doesborgh*, ten huize van den Kastelein WELIN, in *het Hagen Logement* te *Doesborgh*, en wel bij inzetting, op Donderdag den 16den Januarij en bij finale verkooping 14 dagen later, en dus op Donderdag den 30sten Januarij 1834, telkens des voormiddags om *tien* ure.

Informatien te bekomen bij den Heer ENGELMAN, op de Fabriek te *Keppel* en nadere omtrent de voorwaarden ten kantore van den Notaris KETJEN te *Doesborgh*.

BOURICIUS

Algemeene Postwagen Diensten.

Te beginnen op Maandag den 23sten dezer, zal de Dienst uit 's Hertogenbosch over Arnhem, van laatstgemelde plaats doorloopen, des namiddags ten 4 ure naar Zutphen, waardoor de reizigers te Arnhem tot na aankomst der Diligences uit Holland, niet meer zullen behoeven te vertoeven; des avonds ten 7 ure zal die Diligence van Zutphen doorloopen naar Deventer en Zwolle, en verder op de Noordelijke Provincien. Daartegens komen op hetzelfde tijdstip te vervallen de diensten tusschen Arnhem en Apeldoorn, en die des middags ten 1 ure 15 minuten van Zutphen naar Deventer.

Alsmede zal het uur van vertrek uit Arnhem in correspondentie op de Hollandsche en Bredasche diensten bepaald zijn, des avonds ten 7 ure naar Zutphen en in retour op hetzelve uit Zutphen naar Arnhem, vertrekken eene Diligence des morgens ten 8 ure. De Hoofd-Administratie steeds bedacht nieuwe instellingen te vestigen, die tot meerder gerief van het publiek kunnen strekken, zal het aan de reizigers, komende van 's Hertogenbosch, Grave en Nijmegen en doorgaande plaatsen besproken hebbende tot Zutphen, of tot plaatsen tusschen Arnhem en Zutphen gelegen, vrij laten eerst des avonds ten 7 ure, zulks verkiezende, te vertrekken, mits hun bewijs van plaatsneming voor het vertrek van 4 ure door den Heer Directeur te Arnhem latende overboeken, hetgeen kosteloos geschieden zal.

In weinig dagen hoopt de Hoofd-Administratie in werking te brengen eene dienst tusschen Breda en 's Hertogenbosch, onmiddelijk correspanderende op die van 's Hertogenbosch over Nymagen en vice versa.

ARNHEM, den 18. December 1833.

De Ondernemer en Hoofd-Administrateur,
A. F. BOURICIUS.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der General Post-office Londen, *voor Passagiers en Goederen.*

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company, te *Londen*, in bovengemelde Dienst, vertrekken geregeld van *Rotterdam*, *Hellevoetsluis*, *Brielle* of *Scheveningen*, naar gelang van ijsgang of andere verhinderingen, iederen Woensdag en Zaturdag.

De Riviervaart niet gestremd zijnde, is het vertrek van *Rotterdam* bepaald op:

Woensdag den 25. December, des morgens ten 9 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten, { W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

*** Bij JOH. NOMAN & ZOON, Boekhandelaars te *Zalt-Bommel*, is heden van de pers gekomen en alom verkrijgbaar, en mede te bekomen bij BROESE & COMP., te *Breda*:

GEDENKWAARDIGHEDEN UIT HET LEVEN DER *HERTOGIN VAN BERRY*, *van haar Huwelijk tot na hare Gevangenneming te Nantes*, met haar Portret in gr. 8o op Velin papier. . . . . *f* 1,20.

Dit werkje behelst een zeer getrouw verslag der lotgevallen van de Hertogin VAN BERRY, gedurende haar jongste verblijf in *Frankrijk*, tot na hare gevangenneming te *Nantes*. De avontuurlijke reis van *Marseille* door geheel *Frankrijk*, naar de *Vendée* en *Nantes*; de romaneske omstandigheden die de gevangenneming der Hertogin hebben verzeld, en meer andere zeer belangrijke bijzonderheden worden in dit werkje geheel onpartijdig en naar waarheid beschreven, terwijl haar karakter zeer schoon, ja meesterlijk geschetst wordt.

Uitgevers vertrouwen daarom, dat dit werkje met genoegen bij het lezend publiek ontvangen zal worden.

BIJ **BROESE EN COMP.**, TE BREDA,

IS VERKRIJGBAAR:

I. **Bredasche Arrondissements Schrijf-Almanak,**

VOOR HET JAAR ONZES HEEREN 1834,

voorzien van een Naamregister van Administratieve, Finantiële en Justitiële Ambtenaren, volledige opgave der Dijk- en Polder-Besturen, Maatschappijen en Leden der Kollegiën in de Stad en Arrondissement *Breda*; benevens eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten; de op- en ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen enz. Het varen der Beurtschepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Boden, en verder al hetgeen men in eenen kompleeten Schrijf-Almanak verlangt. . . . . à 45 cent.

II. **Bredasche Almanak,**

voorzien van hetzelfde NAAM-REGISTER en al hetgeen in eenen gewonen *Huis-Almanak* behoort; op best papier . à 27½ cent.

III. **idem gewone dubbele Almanak,**

voorzien van Verhalen, Vertellingen, Anecdoten en Kluchten, enz. enz.; op ordinair papier . . . . à 20 cent.

IV. **idem enkele Almanak** à 10 cent.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.